

15. Juni Fonden

15. Juni Fonden, der er stiftet af det naturinteresserede ægtepar, **Valdemar og Lise Kähler**, bidrager til at sikre og forbedre de danske landskabelige og naturmæssige værdier samt den danske biodiversitet. Derfor uddeler fonden hvert år to naturpriser, Naturprisen på 200.000 kr. og **Ildsjælprisen på 100.000 kr.**

Fonden støtter projekter inden for følgende indsatsområder:

- Skabe **plads til natur og biodiversitet**
- Øge **kvaliteten af natur og biodiversitet**
- Øge **befolkningens interesse for og viden om natur og biodiversitet**

Fonden bidrager til at skabe et Danmark, hvor naturen og landskabet beskyttes og benyttes med respekt for deres blivende værdier.

Fonden prioriterer projekter og indsatser, der er **synergiskabende og som kan opskaleres og være eksempeledannende.**

Læs mere om fonden ved at trykke her: [– Om fonden – 15. Juni Fonden](#)

15. Juni Fondens Ildsjælpris 2024

Oplysninger på indstillede:

Navn: Finn Hansen

Pensioneret biolog og naturformidler

Birkevej 3, Nylars, 3720 Aakirkeby

Email: loevfro@gmail.com

Oplysninger på indstiller(e):

Bornholms Regionskommune, Naturchef Louise Lyng Bojesen, Skovløkken 4, Tejn, 3770 Allinge, Email: nmf@brk.dk

Naturstyrelsen Bornholm, Skovrider Søren Friese, Ekkodalsvejen 2, 3720 Aakirkeby, Email: bon@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforening Bornholm, Formand Anna-Sofie Poulsen, Vystebyvej 4, 3790 Hasle, Email: bornholm@dn.dk

Formidling og dokumentation af Bornholms natur gennem en menneskealder

Resumé af overordnet mål:

Finn Hansen har gennem en menneskealder overvåget naturen på Bornholm. Han har indsamlet data om fugle, padder og planter, stillet data til rådighed for myndighederne og brugt sin viden til en omfattende formidling af Bornholms natur via artikler, debatindlæg, møder og som dygtig formidler på mange ture for bornholmerne i den bornholmske natur. Han har bidraget med naturpleje, bestyrelsesarbejder og som vagthund.

Resumé af indsats:

Finns formidling har ramt tusindvis af mennesker – ikke mindst hans bog 367 ture.

Finns deling af viden og tilgang har forbedret de lokale myndigheders indsats og afgørelser ifm. myndighedsbehandling og naturpleje

Finn har både varetaget bestyrelsesformandsposten og lavet praktiske naturplejearbejder.

Resumé af effekter:

Finns indsats har sikret bestanden af løvfrøer på Bornholm.

Finns indsats for både at indsamle data og formidle har været uvurderlig for myndighederne og en fantastisk kilde til glæde og viden hos de mange der har været på tur med ham.

Med det overordnede formål at skabe plads til og øge kvaliteten af dansk natur og biodiversitet ønskes en beskrivelse af, hvordan den indstillede gennem sin indsats og virke arbejder for dette overordnede mål:

Finn Hansen er for os bornholmere, hvad en anden bornholmer, Bent Jørgensen, i sin tid var for alle danskere, en fremragende talsmand for naturen. Finn er et omvandrende leksikon, i særklasse den person, som ved mest om Bornholms fantastiske og unikke natur og landskab og deler denne viden med alle der vil. Han er en glimrende og inspirerende kommunikator, både skriftligt og mundtligt. Han benytter enhver lejlighed til at deltage i debatten og er ikke bange for at give såvel ros som ris til den måde som både private og offentlige myndigheder forvalter vores biodiversitet på. Hans tilnavne er "faulafinn" eller "puggafinn" (fuglefinn eller paddefinn).

Finn har været ekskursionsfører for hundredvis af guidede ture i den bornholmske natur.

Han har medvirket i et utal af publikationer bl.a. Bornholms Fugle og skrevet over 40 artikler i de lokale

naturtidsskrifter Fjælstaunijn og Bornholms Natur. Det nutidige værk som har haft størst indflydelse på flest mennesker – såvel bornholmere som turister og særligt cykelturister- er hans bog ”På 367 ture i Bornholms Natur” www.367ture.dk . Gennem 20 naturhistoriske temaer ledes den besøgende gennem øens specielle geologi, flora og fauna. Hver tur indledes med en generel beskrivelse af området og et tydeligt kort der, foruden de interessante steder, også viser cykel- og vandreruter og GPS-kordinater. Finn er utrættelig i sin formidling og det særlige er at han tilbyder en frit tilgængelig digital udgave af ”367 ture”, som han vedvarende opdaterer med aktuelt materiale. En oversigt over Finns udgivelser findes her: [finns-bibliografi-pr-1562022.pdf](#)

Det bornholmske landskabs tab af levesteder for planter og dyr har bekymret Finn Hansen længe før den almindelige dansker kendte ordet biodiversitet. Finn har blandt andet kæmpet en brav kamp for at få vendt den negative udvikling i øens bestand af løvfrøer. I sin egenskab af biolog ved Bornholms Amts Tekniske Forvaltning stod han for 30 år siden for planlægning og gennemførelse af oprensning og nygravning af over 600 søer og damme på Bornholm. Hvilket naturligvis gavnede både vandhuller, løvfrøer og vandhulsdyr generelt. Med hans egne ord blev et skræmmende tyst forår vendt til et forår, hvor der atter var løvfrøesang og liv i vandhullerne. Han har også utrætteligt gjort opmærksom på at grøftekanterne er vigtige ledelinjer og levesteder og at den offentlige grøftekantsslåning kunne være mere naturvenlig end tilfældet var. Hvilket førte til at Bornholms Regionskommune lavede en naturvenlig plejeplan for grøftekantsslåning. Finn har også kæmpet for sortspætternes redetræer og holder i det hele taget vedvarende fast i at vi skal gøre alt vi kan for at bevare og beskytte naturen. Dette er kun få af mange eksempler på at Finn står fast og kæmper for sin sag.

Finn har brugt et utal af timer i naturen på at observere og indsamle data om mangt og meget. Mange tidligere morgener eller sene aftener har han år efter år kørt Bornholm tynd mens han har lyttet efter løvfrøer, strandtudser og fugle. Ufattelige mængder af timer har han tilbragt på knæ mens han har talt orkidéer til den landsdækkende orkidéovervågning, været inventør i Dansk Botanisk Forenings store projekt Atlas Flora Danica, sjældne planter ved Hammershus eller i klippeløkkerne omkring Nylars. Han har således indsamlet store mængder af data kontinuerligt gennem tiden fra mange lokaliteter. Data der er en skatkiste for de offentlige myndigheder, forskere etc.

Finn er en blændende fotograf og har dokumenteret naturens små og store vidundere gennem årtier. Han har med tålmodighed fanget smukke pletskud af små løvfrøer på brombærblade, græssende dyr i løkkerne,

Adam og Eva side om side. Og beredvilligt delt sine fotos og data når man har spurgt om lov. Finns fotosamling er på tusindvis af billeder af naturen gennem årtier. Mange fotos er fra tiden før billeder blev digitale.

Finn har også utrætteligt taget billeder af overtrædelser af naturbeskyttelsesloven eller når han synes kommunen eller Naturstyrelsen ikke har gjort det godt nok og med billederne i hånden taget en dialog med os. Om Finn med hans egne ord: [Jul på Bornholm 1994 | 367 ture](#)

Konkrete handlinger og indsats:

Ud over dataindsamling, fotografering, formidling, vagthund og bestyrelsesarbejder er Finn heller ikke bleg for selv at tage fysisk fat.

Finn har således gennem flere år ydet en aktiv indsats for at bekæmpe ørnebregner og foretage naturpleje sammen med resten af gruppen af frivillige på Aage V. Jensens Fondes naturarealer ved Kåsegård. Han har fx også med håndkraft lavet vandhulsoprensning ved NaturBornholm og lavet naturpleje ved klippeløkker ved Nylars.

Finn er blevet en slags "institution" her på Bornholm. Han er blevet kaldt den umælende naturs forsvarsadvokat. Hans indsats for at indsamle data, formidle og holde myndighederne "skarpe" kan ikke undervurderes.

Den massive indsats for at grave vandhuller og følge op med overvågning har betydet at Løvfrø bestanden blev reddet. Det har også betydet at kommunen nu anvender en stor del af puljen til biodiversitet på oprensning af de mange vandhuller, der blev gravet i 90'erne eller graver nye. Finns data har vist behovet. Ligeledes har Finns registreringer af andre sjældne planter og dyr betydet at staten og kommunen kan tage hånd om dem på egne eller privatejede arealer.

Finns bog og digitale guide inspirerer mange både fastboende og turister til at drage ud i det bornholmske landskab. Hans hjemmeside dokumenterer ofte landskabs og naturs udvikling vha. gamle kort og giver således den nysgerrige en forståelse og et indblik i de mange elementer, der har betydning for naturens og biodiversitetens udvikling.

Målet med prisen er at motivere og inspirere andre til en tilsvarende indsats for naturen. Derfor skal indstillingen have en kort beskrivelse af oplysning, formidling, vidensdeling mv:

Alle bornholmere kender Finn. Han er aktiv i foreningslivet (DN, DOF, Foreningen Bornholm, Naturhistorisk Forening), har haft et arbejdsliv i den bornholmske natur (Bornholms Amt og NaturBornholm) og deltager aktivt i debatten – artikler, offentlige møder og ekskursioner. Han tøver ikke med at tage ordet i forsvar fra naturen og med en nærmest overmenneskelig evne til at trække tråde langt tilbage i tiden og et helt unikt lokalkendskab. Et hovedværk er 367ture i den bornholmske natur, som med stor grundighed og videnskabelig omhu blev udarbejdet i hans tid på NaturBornholm, og vedligeholdt og driftet frivilligt i Finns pensionisttilværelse. Løbende bliver værket opdateret digitalt og fremstår levende, dynamisk og korrekt.

Finn har siden 1998 været Formand for Naturhistorisk forening på Bornholm. I egenskab af dette har han deltaget på møder i kommunens grønne råd/Grønt Dialogforum, hvor han har bidraget med viden eller stillet kritiske spørgsmål. Og Finn har også blik for andet end naturperler. Han har således brugt mange timer på at analysere fx betydningen af strukturudviklingen og nedrivning af gamle gårdes konsekvens for biodiversiteten eller hvordan fjernelse af levende hegn etc. har påvirket snefugning og snerydning.

Som formand for Naturhistorisk forening har han gennem alle årene haft et godt og tæt samarbejde Danmarks Naturfredningsforening.

Finn har gennem årene haft et godt samarbejde med Bornholms Regionskommune både omkring myndighedsbehandling og naturpleje. Lige nu stiller Finn sine løvfrødata til rådighed og sparrer med de yngre sagsbehandlere om hvilke vandhuller der skal prioriteres oprenset etc. Naturstyrelsen har stor gavn af Finns input til styrelsens "Pas på kort", som sikrer at sjældne arter på de statslige arealer ikke lider overlast samt til sparring på naturpleje.

For både Naturstyrelsen på Bornholm og Bornholms Regionskommune er Finn den konstruktive censor.

Gennem hans færden i naturen er han altid på pletten når der foretages indgreb, og er det indgreb som ikke er til naturens bedste, kan vi være sikre på at det bliver bemærket. Omvendt er Finn uforbeholden med sin ros, og særlig i disse tider hvor statens drift gradvist bliver mere natur-orienteret, kommer han med ros og opmuntring for hvert et tiltag. Man går aldrig forgæves til Finn, medmindre det hele bliver for politisk. Han holder sig til sit fag og øser beredvilligt af sin viden, kort, foto og gode råd. Det er ikke for meget sagt, at kvaliteten af den statslige og kommunale forvaltning får et ekstra nøk opad ved samarbejdet med Finn.